

RIKOSSEURAAMUSALAN HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS 2002

1. Henkilöstötilinpäätöksen tarkoitus	2
2. Rikosseuraamusalan arvot, periaatteet ja henkilöstö- politiikka	2
3. Henkilöstön määrä ja henkilötyövuodet	2
4. Henkilöstörakenne	5
5. Palkkamenot	9
6. Työajan käyttö	10
7. Henkilöstökoulutus	11
8. Lähtövaihtuvuus	12
9. Työterveyshuolto	13

1. Henkilöstötilinpäätöksen tarkoitus

Henkilöstötilinpäätös on valtionhallinnossa noussut tärkeäksi henkilöstön strategisen johtamisen apuvälineeksi. Tämän rikosseuraamusalan ensimmäisen henkilöstötilinpäätöksen tarkoituksena on kerätä yhteen henkilöstövoimavarojen johtamisen, ylläpidon ja kehittämisen kannalta oleellista tietoa ja olla apuvälineenä henkilöstösuunnittelussa ja henkilöstön hyvinvointiin liittyvien asioiden hoidossa.

Tämä raportti henkilöstöstä pitää sisällään Vankeinhoitolaitoksen, Kriminaalihuoltolaitoksen ja Rikosseuraamusviraston henkilöstön. Lukuihin ei sisälly Vankeinhoidon koulutuskeskuksen henkilöstö.

2. Rikosseuraamusalan arvot, periaatteet ja henkilöstöpolitiikka

Rikosseuraamusalan toiminnan perusarvoina ovat ihmisarvon kunnioittaminen, oikeudenmukaisuus sekä käsitys yksilön mahdollisuudesta muuttua ja kasvaa.

VHL:n ja KHL:n tavoitteena on

- huolehtia osaltaan yhteiskunnan turvallisuudesta pitämällä yllä laillista ja turvallista seuraamusten täytäntöönpanojärjestelmää
- myötävaikuttaa uusintarikollisuuden vähentämiseen ja rikollisuutta ylläpitävän syrjäytymiskehityksen katkaisemiseen.

Rikosseuraamusala noudattaa valtioneuvoston periaatepäätöstä valtion henkilöstöpoliittisen linjan keskeisistä tavoitteista

- yhteisen arvoperustan vahvistaminen ja virkamiesetiikan korkean tason säilyttäminen
- työnantajan kilpailukyvyyn turvaaminen ja osaavan henkilöstön varmistaminen
- hyvän johtamisen ja työyhteisöjen toimintakyvyn edistäminen.

3. Henkilöstön määrä ja henkilötyövuodet

Henkilöstötilinpäätöksen lähteenä on eHrmInfo raportointijärjestelmä, joka pohjautuu Prima henkilöstö- ja palkkahallinnon kokonaisjärjestelmään. Raportointijärjestelmän käyttöönoton ja rikosseuraamusalalla v. 2001 tapahtuneen organisaatiomuutoksen johdosta ei tietojen vertailtavuus ole mielekästä eikä kaikin osin edes mahdollista menneisiin vuosiin. Vuoden 2003 henkilöstötilinpäätöksessä tullaan käyttämään tietojen vertailtavuutta edelliseen (v.2002) vuoteen. Henkilöstökoulutuksessa on käytetty lähteenä Vankeinhoidon koulutuskeskuksen v. 2002 toimintakertomusta.

Rikosseuraamusalan **henkilöstön kokonaismäärä** 31.12.2002 oli 3203, joista *vakinaisia* virkamiehiä oli 2680 ja *määräaikaisia* virkamiehiä 523 eli määräaikaisten osuus oli 16,3%. Miehiä henkilöstöstä oli 63,3 % ja naisia 36,7 %. *Kokoaikaisia* oli 96,9 % ja *osa-aikaisia* 3,1 % henkilöstöstä.

Virkojen lukumäärät 31.12.2002 olivat Rikosseuraamusvirastossa 112, Vankeinhoitolaitoksessa 2505 ja Kriminaalihuoltolaitoksessa 264.

Seuraavassa taulukossa on virkojen lukumäärä laitoksittain ja aluetoimistoittain sekä työsuhteessa olevan henkilöstön lukumäärä 31.12.2002:

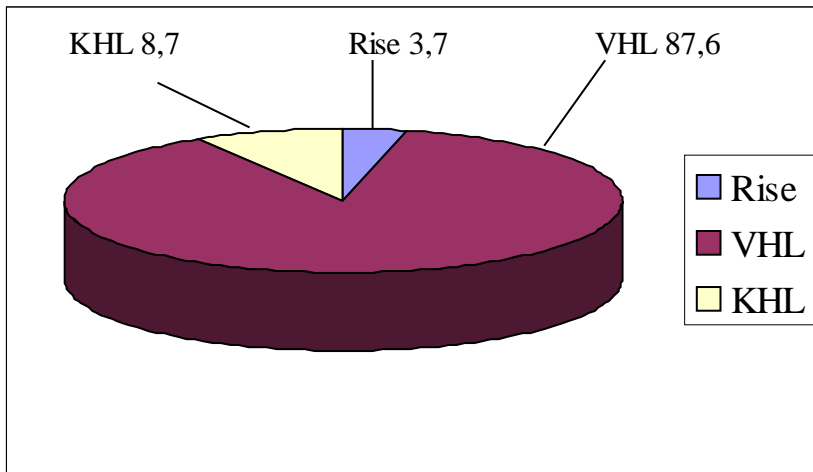
Vhl	Virat	Ts	Khl	Virat	Ts
HELSINGIN VANKILA	245	9	ESPOON ALUETSTO	13	
TURUN VANKILA	187		HELSINGIN ALUETSTO	33	1
KONNUNSUON VANKILA	145	5	HÄMEENLINNAN ALUETSTO	10	
SUKEVAN VANKILA	144	3	JOENSUUN ALUETSTO	9	
RIIHIMÄEN VANKILA	160		JYVÄSKYLÄN ALUETSTO	11	
HÄMEENLINNAN VANKILA	225		KAJAANIN ALUETSTO	6	15
KERAVAN VANKILA	139	2	KEMIN-TORNION ALUETSTO	4	1
VANTAAN VANKILA	153		KOTKAN ALUETSTO	6	
TURUN TUTKINTAVANKILA	116	3	KOUVOLAN ALUETSTO	5	
MIKKELIN VANKILA	64		KUOPION ALUETSTO	12	2
KUOPION VANKILA	78	2	LAHDEN ALUETSTO	15	2
VAASAN VANKILA	66	1	LAPPEENRANNAN ALUETSTO	8	
OULUN VANKILA	90	10	MIKKELIN ALUETSTO	10	1
PYHÄSELÄN VANKILA	82	6	OULUN ALUETSTO	13	1
JOKELAN VANKILA	80		PORIN ALUETSTO	10	
KYLMÄKOSKEN VANKILA	85		ROVANIEMEN ALUETSTO	5	1
PELSON VANKILA	162	7	SEINÄJOEN ALUETSTO	5	
NAARAJÄRVEN VANKILA	50		TAMPEREEN ALUETSTO	20	
VILPPULAN VANKILA	36		TURUN ALUETSTO	21	
VANKIMIELISAIRAALA	48		VAASAN ALUETSTO	9	
SULKAVAN VANKILA	28		VANTAAN ALUETSTO	17	
LAUKAAN VANKILA	29				
SATAKUNNAN VANKILA	93	2			
Yhteensä	2505	50	Yhteensä	242	24

Henkilöiden lukumäärä 31.12.2002 ja henkilötyövuodet 1.1.-31.12.2002.

VIRASTORYHMÄ	MIIES		NAINEN		Yhteensä	*) HTV:t	HTV (pois työll. ja harj.)
	lkm	%	lkm	%			
RIKOSSEURAAMUSVIRASTO	40	32,5	83	67,5	123	115,21	114,16
VANKEINHOITOLAITOS	1912	68,7	873	31,3	2785	2703,75	2687,04
KRIMINAALIHUOLTOLAITOS	74	25,1	221	74,9	295	271,05	266,83
Yhteensä	2026	63,3	1177	36,7	3203	3090,01	3068,03

*) Henkilötyövuosimäärään sisältyvät kaikki ne henkilöt, joilla on ollut palvelussuhde rikosseuraamusalalla vuonna 2002. Mukana ovat näin ollen myös ulkopuolisella rahoituksella palkatut henkilöt (esim. työllistetyt, korkeakouluharjoittelijat, joiden osuus yhteensä luvusta on 21,98). Lisäksi luvuissa on mukana myös nk. päällekkäiset palvelussuhteet palkallisten poissaolojen ajalta esim. sairausloma- ja äitiyslomasijaiset.

Henkilötyövuosien (3068,03 htv) jakautuminen v. 2002

Henkilöstön lukumäärät ja prosenttiosuudet eriteltynä vakituiset, määräaikaiset sekä koko- ja osa-aikaiset 31.12.2002.

	vak.	määr.	yht.	kokoaik.	osa-aik.
	lkm / %	lkm / %	lkm / %	lkm / %	lkm / %
RIKOSSEURAAMUSVIRASTO	110 / 89,4	13 / 10,6	123 / 100	120 / 97,6	3 / 2,4
VANKEINHOITOLAITOS	2347 / 84,3	438 / 15,7	2785 / 100	2709 / 97,3	76 / 2,7
KRIMINAALIHUOLTOLAITOS	223 / 75,6	72 / 24,4	295 / 100	275 / 93,2	20 / 6,8

Henkilöiden lukumäärä laitoksittain 31.12.2002 ja henkilötyövuodet 1.1.-31.12.2002.

VANKILAT	MIES		NAINEN		YHTEENSÄ		HTV:t *	HTV:t (pois työll. ja harj.)
	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%		
HELSINGIN VANKILA	204	7,3	67	2,4	271	9,7	272,17	271,34
TURUN VANKILA	155	5,6	48	1,7	203	7,3	202,39	201,81
KONNUNSUON VANKILA	112	4	41	1,5	153	5,5	152,76	150,93
SUKEVAN VANKILA	116	4,2	35	1,3	151	5,4	150,73	148,49
RIIHIMÄEN VANKILA	139	5	43	1,5	182	6,5	171,89	170,69
HÄMEENLINNAN VANKILA	112	4	138	5	250	9	240,72	240,07
KERAVAN VANKILA	99	3,6	51	1,8	150	5,4	150,22	150,08
VANTAAN VANKILA	108	3,9	61	2,2	169	6	157,45	156,8
TURUN TUTKINTAVANKILA	96	3,5	30	1,1	126	4,5	127,15	126,59
MIKKELIN VANKILA	54	1,9	18	0,7	72	2,6	69,97	69,54
KUOPION VANKILA	55	2	29	1	84	3	83,18	82,64
VAASAN VANKILA	51	1,8	18	0,7	69	2,5	70,51	70,08
OULUN VANKILA	78	2,8	35	1,3	113	4,1	97,7	97,62
PYHÄSELÄN VANKILA	68	2,4	29	1	97	3,5	93,73	88,2
JOKELAN VANKILA	62	2,2	32	1,2	94	3,4	89,55	89,55
KYLMÄKOSKEN VANKILA	66	2,4	28	1	94	3,4	91,52	91,52
PELSON VANKILA	132	4,7	57	2,1	189	6,8	180,67	180,67
NAARAJÄRVEN VANKILA	41	1,5	15	0,5	56	2	53,41	53,41
VILPPULAN VANKILA	25	0,9	16	0,6	41	1,5	37,51	37,51
VANKIMIELISAIRAALA	32	1,2	21	0,8	53	1,9	50,67	50,67
SULKAVAN VANKILA	19	0,7	15	0,5	34	1,2	29,06	28,37
LAUKAAN VANKILA	19	0,7	13	0,5	32	1,2	31,05	31,05
SATAKUNNAN VANKILA	69	2,5	33	1,2	102	3,7	99,75	99,43
YHTEENSÄ	1912	68,7	873	31,4	2785	100	2703,75	2687,04

Henkilöiden lukumäärä aluetoimistoittain 31.12.2002 ja henkilötyövuodet 1.1.-31.12.2002.

KRIMINAALIHUOLTO-LAITOS	MIES		NAINEN		YHTEENSÄ		HTV:t *	HTV:t (pois työll. ja harj.)
	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%		
ESPOON ALUETSTO	1	0,3	14	4,8	15	5,1	14,09	14,09
HELSINGIN ALUETSTO	12	4,1	29	9,8	41	13,9	35,98	35,98
HÄMEENLINNAN ALUETSTO	2	0,7	8	2,7	10	3,4	10,09	10,09
JOENSUUN ALUETSTO	4	1,4	6	2	10	3,4	9,83	9,83
JYVÄSKYLÄN ALUETSTO			12	4,1	12	4,1	10,95	10,95
KAJAANIN ALUETSTO	12	4,1	10	3,4	22	7,5	16,65	13,26
KEMIN-TORNION ALUETSTO	3	1	4	1,4	7	2,4	4,27	4,27
KOTKAN ALUETSTO	2	0,7	5	1,7	7	2,4	6,14	6,14
KOUVOLAN ALUETSTO			5	1,7	5	1,7	5,39	5,39
KUOPION ALUETSTO	5	1,7	9	3,1	14	4,7	12,65	12,25
LAHDEN ALUETSTO	5	1,7	10	3,4	15	5,1	16,62	16,62
LAPPEENRANNAN ALUETSTO	3	1	6	2	9	3,1	9,19	8,76
MIKKELIN ALUETSTO	1	0,3	11	3,7	12	4,1	10,36	10,36
OULUN ALUETSTO	1	0,3	15	5,1	16	5,4	13,95	13,95
PORIN ALUETSTO	1	0,3	11	3,7	12	4,1	10,08	10,08
ROVANIEMEN ALUETSTO	1	0,3	6	2	7	2,4	5,32	5,32
SEINÄJOEN ALUETSTO	2	0,7	3	1	5	1,7	5,68	5,68
TAMPEREEN ALUETSTO	7	2,4	14	4,8	21	7,1	22,31	22,31
TURUN ALUETSTO	9	3,1	14	4,8	23	7,8	20,38	20,38
VAASAN ALUETSTO	1	0,3	8	2,7	9	3,1	8,93	8,93
VANTAAN ALUETSTO	2	0,7	21	7,1	23	7,8	22,18	22,18
YHTEENSÄ	74	25,1	221	74,9	295	100	271,05	266,83

*) Henkilötyövuosimäärään sisältyvät kaikki ne henkilöt, joilla on ollut palvelussuhde rikosseuraamusalalla vuonna 2002. Mukana ovat näin ollen myös ulkopuolisella rahoituksella palkatut henkilöt (esim. työllistetyt, korkeakouluharjoittelijat). Lisäksi luvuissa on mukana myös nk. päällekkäiset palvelussuhteet palkallisten poissaolojen ajalta esim. sairausloma- ja äitiyslomasijaisat.

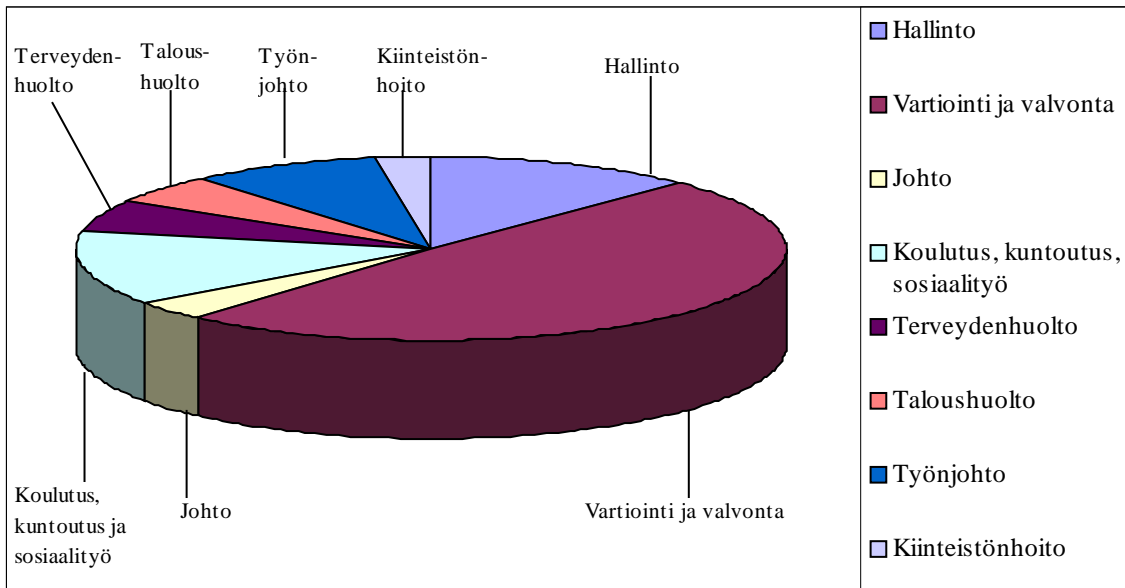
4. Henkilöstörakenne

Vankeinhoitolaitoksen, Kriminaalihuoltolaitoksen ja Rikosseuraamusviraston henkilöstörakenteet poikkeavat suuresti toisistaan. Vankeinhoitolaitoksen henkilöstörakennetta leimaa valvontahenkilöstön suuri osuus (n. 2/3) ja toisaalta tehtävien ja nimikkeiden (82 kpl) kirjo. Kriminaalihuoltolaitoksen henkilöstö muodostuu pääosin kolmesta ryhmästä: johdosta, hallinnosta ja asiakastyötä tekevästä henkilöstöstä. Tässä henkilöstötilinpäätöksessä henkilöstörakennetta kuvaavissa osissa käytetään Priman ammattiluokitusta suppeampaa luokitusta.

Henkilöiden lukumäärä tehtäväluokittain 31.12.2002

Tehtäväluokka	Mies		Nainen		Yhteensä	
	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
Hallinto	78	2,4	311	9,7	389	12,2
Vartiointi ja valvonta	1372	42,8	208	6,5	1580	49,3
Johto	64	2	51	1,6	115	3,6
Koulutus, kuntoutus, sosiaalityö	148	4,6	269	8,4	417	13
Terveystieteidenhuolto	50	1,6	124	3,9	174	5,4
Taloushuolto	25	0,8	147	4,6	172	5,4
Työnjohto	223	7	55	1,7	278	8,7
Kiinteistönhoito	66	2,1	12	0,4	78	2,4
Yhteensä	2026	63,3	1177	36,8	3203	100

Koko henkilöstö tehtäväluokittain 2002

Henkilöiden lukumäärä virastoryhmittäin ja tehtäväluokittain 31.12.2002

Tehtäväluokka	Mies		Nainen		Yhteensä	
	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
VHL	1912	59,7	873	27,3	2785	87
Hallinto	45	1,4	203	6,3	248	7,7
Vartiointi ja valvonta	1370	42,8	208	6,5	1578	49,3
Johto	43	1,3	13	0,4	56	1,8
Koulutus, kuntoutus, sosiaalityö	97	3	119	3,7	216	6,8
Terveystenhoito	50	1,6	124	3,9	174	5,4
Taloushuolto	25	0,8	147	4,6	172	5,4
Työnjohto	222	6,9	55	1,7	277	8,7
Kiinteistöhoito	60	1,9	4	0,1	64	2
RISE	40	1,3	83	2,6	123	3,8
Hallinto	32	1	76	2,4	108	3,4
Vartiointi ja valvonta	2	0,1			2	0,1
Johto	6	0,2	7	0,2	13	0,4
KHL	74	2,3	221	6,9	295	9,2
Hallinto	1	0	32	1	33	1
Johto	15	0,5	31	1	46	1,4
Koulutus, kuntoutus, sosiaalityö	51	1,6	150	4,7	201	6,3
Työnjohto	1	0			1	0
Kiinteistöhoito	6	0,2	8	0,3	14	0,4
Yhteensä	2026	63,3	1177	36,8	3203	100

Rikosseuraamusalalla virkamiehet sijoittuvat eri työaikaryhmiin virkatehtäviensä pääasiallisen sisällön mukaisesti.

Käytössä ovat kaikki työaikalain tavanomaiset työaikaryhmät: virastotyö, viikkotyö, jaksotyö, opettajien työaika sekä työaikalain ulkopuoliset ryhmät.

Jaksotyössä (114 h 45 min/3 vkoa) on enin osa Vankeinhoitolaitoksen valvontahenkilöstöstä, viikkotyössä (38 h 15 min/vkoa) on pääosin vankiloiden työtoiminnassa ja taloushuollossa työskenteleviä virkamiehiä.

Virastotyöaika (36 h 15 min/vko) noudattavat Kriminaalihuoltolaitoksen ja Rikosseuraamusviraston henkilöstö muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta sekä Vankeinhoitolaitoksen muut kuin edellä luetellut henkilöstöryhmät.

Pienen ryhmän muodostavat opettajien virkaehtosopimuksen mukaista työaika tekevät Vankeinhoitolaitoksen ammattiaineiden opettajat sekä työaikalain ulkopuolella oleva ylin johto.

HENKILÖTYÖVUODET työaikaryhmittäin 1.1.2002 - 31.12.2002

Henkilötyövuodet

TYÖAIKARYHMÄ	Miehet	Naiset	Yhteensä
01. Työaikalain ulkopuolella	16,63	4,79	21,42 / 0,7%
02. Virastotyöaika	270,6	564,16	834,76 / 27%
03. Jaksotyöaika (esim. VHL:n vartijat)	1491,92	422,12	1914,04 / 61,9%
04. Viikkotyöaika (esim. VHL:n työmestarit)	236,21	73,98	310,19 / 10%
05. Opettajat (VHL)	9,6	0	9,6 / 0,3%
Yhteensä	2024,96	1065,05	*3090,01

*) Henkilötyövuosimäärään sisältyvät kaikki ne henkilöt, joilla on ollut palvelussuhde rikosseuraamusalalla vuonna 2002. Mukana ovat näin ollen myös ulkopuolisella rahoituksella palkatut henkilöt (esim. työllistetyt, korkeakouluharjoittelijat, joiden osuus yhteensä luvusta on 21,98). Lisäksi luvuissa on mukana myös nk. päällekkäiset palvelussuhteet palkallisten poissaolojen ajalta esim. sairausloma- ja äitiyslomasijaiset.

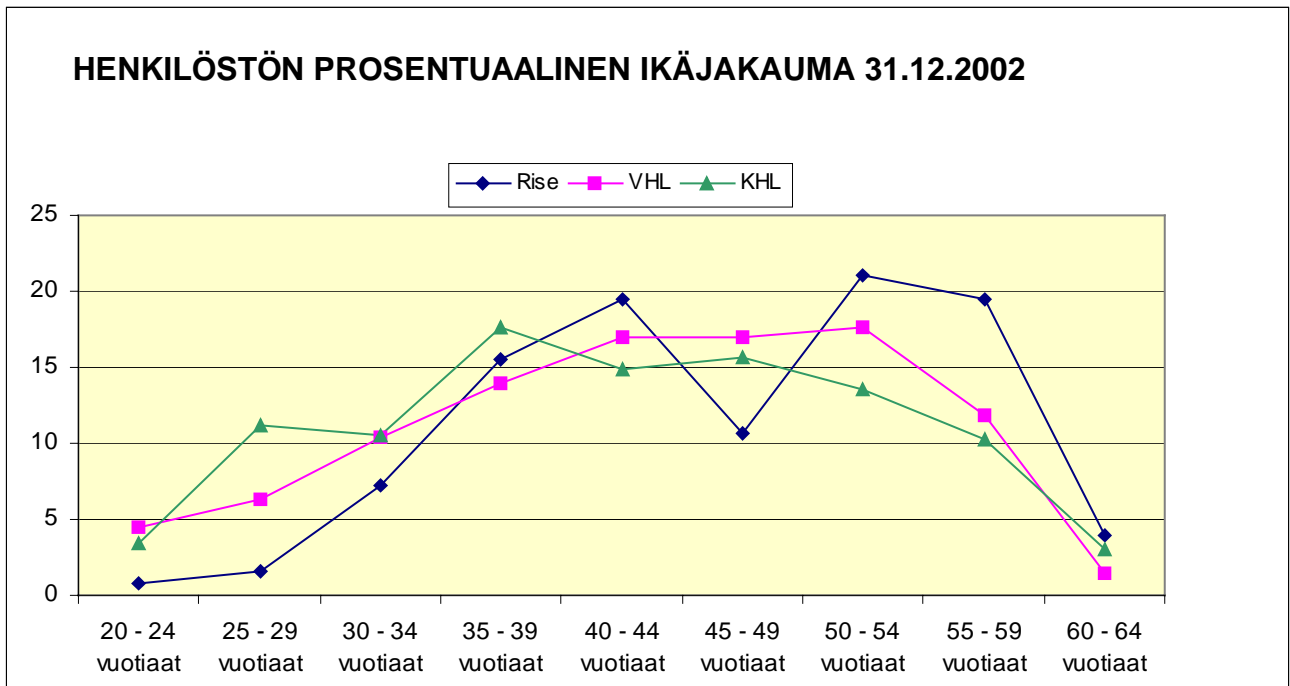
Rikosseuraamusalalla vuonna 2002 työskennelleiden *vakinaisten* virkamiesten **keski-ikä** oli 44,8 ja *määräaikaisten* virkamiesten keski-ikä oli 33,8. *Miesten* keski-ikä oli 43,2 ja *naisten* 42,6. Koko henkilöstön keski-ikä oli 43. Yleisesti valtiolla henkilöstön keski-ikä v. 2002 oli 42,5.

HENKILÖSTÖN RAKENNE

Keski-ikä 31.12.2002

VIRASTORYHMÄ	MIES	NAINEN	Yhteensä	Henkilöitä
01. RIKOSSEURAAMUSVIRASTO	47	46,1	46,4	123
02. VANKEINHOITOLAITOS	43,1	42,7	43	2785
03. KRIMINAALIHUOLTOLAITOS	44,9	40,9	41,9	295
Yhteensä	43,2	42,6	43	3203

Henkilöstön **ikä rakenne** vastaa valtion yleistä ikärakennetta. Valtaosa eli 50,8 % henkilöstöstä kuuluu ikäryhmiin 40-44 (16,9 %), 45-49 (16,6 %) ja 50-54 (17,3 %).

Henkilöstön koulutustasoa kuvaavaa arvoa kutsutaan **koulutustasoindeksiksi**. Se kertoo organisaation ammatillisella pohjakoulutuksella mitatusta osaamispotentiaalista. Tavoitteena tulisi olla mahdollisimman korkea arvo, kuitenkin huomioiden, että tavoiteltava koulutustaso on viime kädessä sidoksissa organisaation tehtävien vaatimaan tasoon. Esim. asiantuntijaorganisaatiossa indeksin tulisi olla lähellä arvoa 6.

Koulutustasoindeksi (1,5-8) muodostuu sen mukaisesti, mikä koulutusaste kullakin henkilöllä on. Perusasteen koulutuksen indeksi on 1,5, keskiasteen tutkinnon suorittaneiden indeksi on 3,5, alimman korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden indeksi on 5 ja korkeakoulututkinnon suorittaneiden on 6-8, riippuen siitä onko kyseessä alempi korkeakouluaste, ylempi korkeakouluaste tai tutkijakoulutusaste.

Valtiolla koulutustasoa kuvaava indeksi oli vuonna 2002 keskimäärin 5,1. Miesten indeksi oli 5,2 ja naisten 5,0.

Rikosseuraamusalan **koulutustasoindeksi** on *miehillä* 3,9 ja *naisilla* 4,8. Tutkinnon suorittaneesta henkilöstöstä *keskiasteen tutkinnon* on suorittanut 65,8 %, *alimman korkea-asteen tutkinnon* 19 %, *korkeakoulututkinnon* 14,7 % ja koulutusasteeltaan tuntemattoman tutkinnon 0,5 %. Koko henkilöstöstä 78,4 % on suorittanut jonkin tutkinnon. Miehistä 7,8 % ja naisista 27,4 % on suorittanut korkeakoulututkinnon.

Alla olevassa taulukossa on eri asteisten suoritettujen tutkintojen prosentuaaliset osuudet.

Koulutusrakenne 31.12.2002	Rise	Vhl	KhI
Koulutustasoindeksi	5,7	4	5,8
Keskiasteen tutkinto	18,7	73,3	4,1
Alimman korkea-asteen tutkinto	25,2	17,8	29,6
Korkeakoulututkinto	56,1	8,3	66,3
Koulutusaste tuntematon		0,6	

Keskiasteen tutkintoihin luetaan mm. 1-3-vuotiset ammatilliset tutkinnot, ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot.

Alimman korkea-asteen tutkintoihin luetaan mm. tekniikon, agrologin ja sairaanhoitajan tutkinnot, jotka eivät ole ammattikorkeakoulututkintoja.

Korkeakoulututkintoihin sisältyy alemman korkeakouluasteen (mm. ammattikorkeakoulututkinnot), ylemmän korkeakouluasteen (mm. maisteritutkinnot) ja tutkijakoulutusasteen tutkinnot (mm. lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot).

5. Palkkamenot

Rikosseuraamusalan palveluksessa olevan henkilöstön palkkamenot (ei sisällä palkkionsaajille maksettuja palkkioita) olivat vuonna 2002 noin 103,1milj. € (Tässä luvussa eivät ole henkilöstömenot kokonaisuudessaan vaan ainoastaan maksetut palkat.)

TEHDYN TYÖN HINTA 1.1.2002 - 31.12.2002

VIRASTORYHMÄ	Palkat €	Työtunnit	€/ tunti	HTV	€/ HTV
01. RIKOSSEURAAMUSVIRASTO	3.851.288	161921	24	115,21	33428
02. VANKEINHOITOLAITOS	70.815.926	4304615	16	2703,75	26192
03. KRIMINAALIHUOLTOLAITOS	6.437.958	394348	16	271,05	23752
Yhteensä	81.105.172	4860884	17	3090,01	26248
+ Laskennalliset sivukulut 27.14 %	103.117.115		21		33371

Henkilötyövuoden hinta oli (sis. palkan sivukulut) keskimäärin 33371 €/ htv.

Maksettujen ylitöiden kustannukset virastoryhmittäin v.2002 olivat seuraavat:

	Rise	Vhl	Khl
Lisätyö	2055,77	319621	7304,53
Ylityöt	19868,25	868249,64	2661,51
Muut ylitöihin liittyvät lisät	4834,37	40969,64	18327,54
Yhteensä €	26758,39	1228840,28	28293,58

Muut ylitöihin liittyvät lisät pitävät sisällään sunnuntai-, ilta-, yö- ja aattokorvaukset.

6. Työajan käyttö

Vuoden 2002 **poissaoloista** valtaosa eli 73,5 % koostui vuosilomista ja sairauspoissaoloista. Alla olevat poissaolot on ilmoitettu kalenteripäivinä.

POISSAOLOT 1.1.2002 - 31.12.2002

Poissaolon syy	Päiviä	% osuus poissaoloista
Vuosilomat	135629	52,1
Ylityö/Tasoisuvapaat	107	0,1
Lomarahan vaihtovapaat	4704	1,8
Sairaus/Työtaturmat	55715	21,4
Kuntoutus	5253	2,0
Äitiys / vanhemmuuteen liit.vapaat	16994	6,5
Opintovapaa/Tutkimusvapaa	13039	5,0
Virkavapaus muualla palv.varten	5826	2,2
Asevelvollisuus/Siv.palv./Kertaush.	161	0,1
Osa-aikatyömuodot	3217	1,2
Muut syyt	19836	7,6
YHTEENSÄ	260481	100

Muut syyt kohta pitää sisällään mm. luottamusmiestoimintaan ja työsuojelun yhteistoimintaan liittyvät poissaolot, ay-kokouksiin osallistumiset, vuorotteluvapaat ja luvattomat poissaolot.

Lyhyiden sairaus poissaolojen (1-3 kalenteripäivää) osuus sairauspäivistä oli koko rikosseuraamusalalla 14,7 % , virastoryhmittäin ne jakaantuivat seuraavasti:

VIRASTORYHMÄ	V. 2002 / %
Rikosseuraamusvirasto	15,4
Vankeinhoitolaitos	14,0
Kriminaalihuoltolaitos	24,7

Rikosseuraamusalalla **sairausajan ja työtaturmiin** liittyvien poissaolojen **palkkamenot** vuonna 2002 olivat **3.086.970 €** eli n. 3,8 % palkkamenoista. Kaikkien poissaolojen palkkamenoista näiden osuus on n. 24 %.

SAIRASTAVUUS 1.1.2002 - 31.12.2002

	PALKAT / €	PÄIVÄT
Sairaus	2.952.512	53173
Työtaturma	134.458	2542
Yhteensä	3.086.970	55715
+ lask.sivukulut 27.14 %	3.924.773	

Sairastavuus hallinnonalan sisällä jakautuu seuraavasti:

	Sairaus palkat €	päivät	Työtaturma palkat €	päivät
Rise	172806	2513	485	3
Vhl	2582857	47076	131446	2492
Khl	196849	3584	2527	47
Yht.	2952512	53173	134458	2542

Sairauspäivien määrä / sairaustapaus (kalenteripäivinä keskimäärin) oli koko rikosseuraamusalalla n. 7,1 pv, virastoryhmittäin ne jakaantuivat seuraavasti:

VIRASTORYHMÄ	V. 2002 /%
Rikosseuraamusvirasto	7
Vankeinhoitolaitos	7,3
Kriminaalihuoltolaitos	4,7

7. Henkilöstökoulutus

Vankeinhoidon ja Kriminaalihuollon henkilöstökoulutuksen sisällölliset tavoitteet määräytyivät alan toimintaperiaatteista ja tavoitteista. Johtajuusvalmennus koulutus alkoi tammikuussa 2002 edellisenä vuonna valitulla kymmenen hengen ryhmällä. Syksyllä 2002 valittiin 22 osallistujan ryhmä tammikuussa 2003 alkavaan johtamisen erikoisammattitutkinnon (JET) koulutukseen. JET-koulutus toteutetaan oppisopimuskoulutuksena.

Henkilöstökoulutuksella tarkoitetaan henkilöstölle organisaation toimesta tai ulkopuolisina ostopalveluina **palkallisena työaikana** järjestettyä koulutusta. Henkilöstökoulutukseksi luetaan

- ammattitaidon ylläpitoon, kehittämiseen ja parantamiseen liittyvä koulutus,
- ammattillisen pätevyyden hankintaan liittyvä koulutus,
- työsuojelu- ja yhteistoimintaan liittyvä koulutus,
- ay-koulutus,
- maanpuolustuskoulutus sekä
- useimmiten em. koulutukseen/koulutusohjelmiin kiinteästi liittyvät tutustumismatkat joko kotimaassa tai ulkomailla.

Vuonna 2002 aloitettiin rikosseuraamusalan ammattikorkeakoulutasoinen koulutus, joka mahdollistaa sijoittumisen erilaisiin vankeinhoito- ja kriminaalihuoltoalan esimies- ja asiantuntijatehtäviin. Tutkintoa suorittamaan valittiin 12 vankiloissa ja 4 Khl:n aluetoimistoissa työskentelevää henkilöä.

Vankeinhoidon koulutuskeskuksen järjestämien täydennyskoulutuksien osallistujat on tilastoitu ammattinimikkeen mukaan. Tilasto osoittaa, että vartiointi- ja valvontahenkilöstöön kuuluvia osallistujia oli 483, hallintohenkilöstöä 405, koulutus-, kuntoutus- ja sosiaalityötä tekeviä 375, työnjohtohenkilöstöä 173 ja terveydenhuoltohenkilöstöä 165.

Rikosseuraamusalalla henkilöstökoulutukseen käytettiin kaikkiaan 8074 työpäivää, joiden osalta palkkakustannukset olivat 540.103 € (Kokonaiskustannukset saadaan kun tähän lisätään vielä kurssimaksut, majoituskulut, matkakulut ja päivärahat).

Rikosseuraamusviraston henkilöstön koulutuspäivien lukumäärä oli 182 ja palkkakustannukset niiden osalta olivat 15063 €

Vankeinhoitolaitoksen ja Kriminaalihuoltolaitoksen henkilöstön koulutuksen määrät ja palkkakustannukset tehtäväluokittain v.2002:

	VHL		KHL	
	kustannukset	päivät	kustannukset	päivät
Hallinto	43978	650	533	10
Vartiointi ja valvonta	191757	3291		
Johto	51907	452	5314	67
Koulutus, kuntoutus, sosiaalityö	109155	1508	17114	288
Terveystenhoito	36798	521		
Taloushuolto	18337	317		
Työnjohto	46536	733		
Kiinteistöhoito	3611	55		
Yhteensä	502079	7527	22961	365

8. Lähtövaihtuvuus

Rikosseuraamusosalta vuonna 2002 poistui 4,4 % vakituisesta henkilöstöstä. Osa-aikaeläkkeelle tai osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 0,3 % henkilöstöstä. Eläkkeelle siirtyi 2 % koko henkilöstömäärästä.

Rikosseuraamusalan henkilöstön ikärakenne vastaa valtion virkamiesten yleistä ikärakennetta. Ikärakennetta käytetään yleisesti muun muassa selvitetessä pitemmällä aikajänteellä hallinnonalan eläköitymistä ja sitä kautta rekrytoinnin tarpeita.

Rikosseuraamusalan henkilöstöön sovelletaan lähes kaikkia valtion eläkelain mukaisia eläkkeelle siirtymisikiä. Suuren ryhmän muodostavat ne virkamiehet, jotka ovat erityisen ammatillisen eläkeiän ja siihen kuuluneen valintaoikeuden piirissä. Näiden virkamiesten, jotka olivat käyttäneet 31.12.1999 mennessä valintaoikeuttaan, eläkeikä on 58 vuotta. Tähän ryhmää kuuluvat mm. ylivartijat, vartijat, työmestarit ym.

Alla olevassa taulukossa sisäinen vaihtuvuus tarkoittaa siirtymisiä hallinnonalan sisällä esim. henkilö siirtynyt Rikosseuraamusvirastosta Kriminaalihuoltolaitokseen. Ulkoisella vaihtuvuudella tarkoitetaan mm. sellaisia tapauksia, että henkilö lähtee kokonaan pois tai tulee ulkopuolelta palvelukseen.

HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

Ulkoiset ja sisäiset (viraston vaihto hallinnonalalla) vaihdot v. 2002

	Alkaneet palvelujaksot		Päätyneet palvelujaksot		Keskim. Vaihtuvuus %		
	Sis	Ulk	Sis	Ulk	henkil.	Sis	Ulk
1.VAKINAISET	121	49	69	141	2669,5	7,1	7,1
2.MÄÄRÄAIKAISET	72	808	72	648	560,2	25,7	259,9
Yhteensä	193	857	141	789	3229,7	10,3	51

9. Työterveyshuolto

Oikeusministeriön hallinnonalan virastoihin ja laitoksiin saatiin työterveyshuollon puitesopimus vuoden 2002 alusta Medivire Oy:n kanssa. Samassa yhteydessä katsottiin mikä on minimitaso, mitä laitosten tuli toteuttaa. Tämä nähtiin tärkeäksi, koska ostopalveluna tapahtuva työterveyshuolto oli eri tasoista eri työpaikoilla. Nyt Rikosseuraamusvirasto edellyttää, että myös muilta palveluntuottajilta ostettava työterveyshuolto on oltava minimitasoltaan samantasoista.

Samalta palveluntuottajalta kuten Medivire Oy:ltä on mahdollisuus saada vuosiraporttina mm käyntisyistä, sairastavuudesta ym. raporttitietoja. Vankeinhoitolaitoksen, Kriminaalihuoltolaitoksen ja Rikosseuraamusviraston työterveyspalvelut ostetaan pääosin em. palveluntuottajalta.

Työterveyshuollon sisällön pääpaino pitäisi olla sairauksien ennaltaehkäisy. Henkilöstöllä on mahdollisuus tavata työterveyshoitajaa terveystarkastusten merkeissä työnantajan kustannuksella 35- ikävuodesta lähtien viiden vuoden välein. Palvelua voi ostaa paikallisesti tiheämminkin. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon kuuluu myös psykologipalvelut erilaisissa elämän kriisitilanteissa. Vuodessa voi käydä enintään viisi kertaa. Tämän jälkeen tulee jo arvioida tarvitaanko pitempää teerapiaa, joita palveluja saa joko mielenterveystoimistoilta tai yksityisiltä palvelun tuottajilta. Lisäksi työterveyshuollon työpsykologit voivat työnantajan pyynnöstä auttaa työyhteisön ongelmien selvittämisessä. Tätä palvelua on jonkin verran käytetty.

Pääosan työterveyshuollosta on kuitenkin sairaanhoitoa, jota annetaan ajanvarauksen perusteella sopimustyöterveysasemilla. Kansaneläkelaitos korvaa työnantajille 50% kustannuksista.

Työterveyshuollon menot vuodelta 2002 olivat yhteensä 755 130 € jaoteltuna seuraavasti:

Työterveyshuollon menot

2002	€	kust/hlö
Rikosseuraamusvirasto	48340	393
Vankeinhoitolaitos	616404	221
Kriminaalihuoltolaitos	90386	306
Yht.	755130	